

E REN DİZ

ATA SÜ

GENÇLİĞİN O
YAKICI MEVSİMİ

♥ can
roman

ERENDİZ ATASÜ
GENÇLİĞİN O
YAKICI MEVSİMİ

© 2014, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1-2. basım: Bilgi Yayınevi (1999-2000)

Can Yayınları'nda 1. basım: Eylül 2014, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Faruk Duman

Düzeltili: Aylin Samancı

Mizanpaj: Gülay Yıldız, Bahar Kuru Yerek, Serap Bertay

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3

Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-2324-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

ERENDİZ ATASÜ
GENÇLİĞİN O
YAKICI MEVSİMİ

ROMAN

♥can

Erendiz Atasü'nün Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Dün ve Ferda, 2013

ERENDİZ ATASÜ, 1947'de Ankara'da doğdu. 1968'de Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı fakültede uzun yıllar öğretim üyesi olarak çalıştıktan sonra 1997'de Farmakognozi profesörlüğünden emekliye ayrıldı. Öyküleri, 1981'den bu yana, *Sanat Edebiyat'81*, *Düşün*, *Çağdaş Türk Dili*, *Varlık*; deneme, inceleme ve makaleleri *Saçak*, *Çağdaş Türk Dili*, *Cumhuriyet Kitap*, *Radikal Kitap*, *Varlık*, *Papirüs* gibi dergiler ile *Cumhuriyet* ve *Aydınlık* gazetelerinde yayımlanmış ve yayımlanmaktadır. *Dağın Öteki Yüzü* adlı romanı İngilizceye (2000), *Lanetliler* Almancaya (2004), *Bir Yaşdönümü Rüyası* Yunancaya (2005), İngilizceye (2013) çevrilip yayımlanmıştır. Atasü'nün bazı öyküleri İngiltere, ABD, Fransa, Almanya, Hollanda, İsviçre, İtalya, Çek Cumhuriyeti ve Hırvatistan'da yayımlanan öykü antolojilerinde yer almıştır. Eserleri: *Kadınlar da Vardır* (1982, Akademi Kitabevi Öykü Birincilik Ödülü), *Lanetliler* (1985), *Dullara Yas Yakışır* (1988), *Onunla Güzeldim* (1992), *Dağın Öteki Yüzü* (1996, Orhan Kemal Roman Ödülü), *Taş Üstüne Gül Oyması* (1997, Yunus Nadi Öykü Ödülü; 1998, Haldun Taner Öykü Ödülü), *Uçu* (1998), *Gençliğin O Yakıcı Mevsimi* (1999), *Benim Yazarlarım* (2000), *Kadınlığım, Yazarlarım, Yurdum* (2001), *Bir Yaşdönümü Rüyası* (2002), *İmgelerin İzi* (2003), *Kavram ve Slogan* (2004), *Açık Oturumlar Çağı* (2006), *İncir Ağacının Ölümü* (2008), *Düşünce Sefaletinin Kıskaçında* (2008), *Bilinçli Beden Arasındaki Uzaklık* (2009), *Hayatın En Mutlu An'ı* (2011, Yunus Nadi Öykü Ödülü; 2010, Dünya Kitap Yılın Telif Kitabı Ödülü), *Güneş Saygılı'nın Gerçek Yaşamı* (2011), *Dün ve Ferda* (2013).

Eskiden bahar geldiğinde O'nu anımsardım... Taze oksijen kokusunu içime her çekişimde O'nun kokusu tüterdi burun deliklerimde. Ilık havanın titreşimi O'nun dokunuşunu uyandırırdu tenimde.

Sonra....

Bahar geldi ve ben bir zamanlar O'nu anımsadığımı anımsadım. Anladım, gençliğim bitmişti...

Buz Kristali

1985

Var mı böyle bir zaman, adı “şimdi” olan?

1985 baharında bir öğleüzeri, yeni bir tensel deneyime yöneliyor. Taze sulanmış toprak kokusu bahçelerden uçuşup taşıtın aralık camından süzülüyor. Geçmiş ürperiyor kokuda, renk iplikçiği ebruda, yitirişin anısı umutta nasıl titreşirse, öyle. Ürperen tenidir... Ayırında değil.

“Şimdi”ye güzelce yerleşmiş, geleceğe koşuyor. Başını kaldırıp dışarıya bakmasa, yanılısama sürecek. Ama bakıyor!

“Şimdi” tuz buz!

Görüntünün darbesi onu apansız ânın dışına fırlatıyor.

İşte orda, kaldırımda duruyor! Aracın camında belirişip kaybolan erkek sureti, otomobildeki kadının uyarılmış algısına ayrıntılarını açık ediveren! O! On yıl önceki haliyle!

Geçmişle gelecek koşut aynalar mıdır, onlardan yansıyan ışıkların kesişme noktası mıdır “şimdi”, oyalanıp durduğum oynak odak!

Nasıl da O, hâlâ belirsizliğe indirgeyebiliyor beni!

(Mutlak etkiden söz etmek yanlış. O’nu farklı koşullarda gördüğünü düşünle.)

“Şimdi”ye güvenli bir araca, evlilik sevecenliğine kurulmuş, geleceğe koşuyordu kadın. Kaldırımında eski sevgilisini gördü. Garip, aradan geçen on yıl sanki adama dokunmamıştı. Lacivert takımlar bile eskimemiş miydi? İlginç, yanındaki kız kendisine benziyordu. Unutulmamış mıydı? Yoksa, benzen gövdelere mi çekiliyordu adam! Kim bilir! Demek hâlâ yaşamını yoluna koyamamıştı. Eski sevgili, bıraktığım ruh ortamındasın! Biraz büyüsenel! Kızlarla mahalle aralarında el ele dolaşmak için yaşın geçkin değil mi?

Kadın yerçekiminden kurtulmuş uçuyordu. Yeni sevgiliyle paylaşılan coşku buzul-geçmiş eritmiş, geleceği ılık, buğulu imgelere dönüştürmüştü. Birden O’nu gördü! Eski sevgilisini. İçi sızladı. Ne kadar da yakışıklıydı! Tıpkı on yıl önceki gibi. Nasıl da âşıkı O’na bir zamanlar.. Gövdesini nasıl da acıyla oyan bir hasret tüneliyle bağlıydı tüm varlığı adamın varlığına.. Yolları çoktan ayrılmıştı. Ve işte şimdi, kırk yaş belirmişken ufukta, başka bir adama âşıkı. Eski sevgiliyse bir genç kızla dolaşıyordu. Kim bilir, belki O da boşanmıştı. İçi bir kez daha ve başka bir tınıyla sızladı. Artık ikisinin birlikteliği için çok geçti. Yüreğinin ta derininden O’nun mutlu olmasını diledi.

Hayır, kadın ne evliydi, ne âşık. Yalnızdı, geçmişin ve geleceğin farkındaydı. Çantasındaki boşanma ilamının tarihi henüz yeniydi ve gövdesini keşfe çıkmıştı. Okşanmak, nazlandırılmak istiyor, bedeni kabarıyor genişliyordu. Yüzü olmayan bir erkek gövdesini özlüyordu.

Ve O’na rastladı. Birinci darbe! Birkaç ay önce gördüğünde, adam yaşlanmış gibiydi, yüzü sarkmış ve sararmış. Oysa şimdi geçmişteki benliğine bürünüp de çıkıyordu karşısına! Aynı lacivert takım elbise, aynı duruş, cömert gülümseyişle dolan kara bıyıklar.. Ve fark ediyor yanındaki! İkinci darbe! Kendisi duruyor orda. On yıl önceki

haliyle! Daha ince bir kendisi, saçları omuzlarında, balık etinde, akça pakça bir kız... El ele yürüyüşe çıkmış bir çift. Üçüncü darbe! Erkek iri ve esmer eline almış kızın elini, parmaklarını kelepçe gibi geçirmiş kızın parmaklarının arasına. Kendi elini de tıpkı böyle sıkardı... Derilerinin birbirine dokunan yüzeyleri genişlerdi böylece; gerçekleşmeyen öbür büyük dokunuşun yerini tutardı... Tutar mıydı?.. Ellerin kösnüsü... kendi eline özgü sanmıştı bunca yıldır, teninin çağrısına yanıt ya da ona, tenine özgü bir güzelleme... birçok kırıklığı anımsayıpta bağışlatabilen...

Sevgileri mum ışığıyla bezenmiş sofralardan, uzak sahil kasabalarında ay ışığı öpüşlerinden yoksun kalmıştı. Öylesine gündelik yaşantıyla iç içe, öylesine her gün kullanılan eşyanın arasında, yürünen sokaklarda, bildik ev içlerinde akıp gitmişti ki... İlişkiye garip bir gerçeklik kazandırmıştı ard düzlemin sıradanlığı. Evinin asansörü, konuk odasındaki pembe koltuk, erkeğin işyerindeki sarsak maroken iskemle yakınlıklarının tanığı olmuştu. Onlara baka baka birbirlerini anımsamadan yaşamayı öğrenmişlerdi. İlişkileri işte orda, o eşyalar gibi elle tutulur, o sokaklar gibi yaşamının parçası ve onlar kadar sessiz ve unutulmuş durup duruyordu.

Oysa, yalnızca bir davranış biçimiymiş, kocaman esmer eldeki şefkat ve kösnü!.. Tıpkı adama yönelik kendi varlığının da bir yineleniş olması gibi. Hepsi bu.

Anılar ve beklentiler arasında tuzakta mıydı? Bedenindeki bollaşma duruvermişti taksi camına çarpan görüntünün ardından! Hemen değil, birkaç dakika sürmüştü “şimdi”ye geri dönebilmesi. Söndü, daraldı, küçüldü, çekti sanki yüzeyleri... Damarları büzüştü, bedeninin oylumu ufaldı. Canlı özü boşalmış da atılıvermiş bir kabuk gibiydi, gizilgücünü yitirmiş...

İşte o zaman o ağırlı isteği ayımsadı, bacaklarının

arasından yukarıya, karnına doğru sokulan... Toprağı zahmetle yaran bir kömür tüneli gibi kıvrılarak derinleşiyor ve sonra bir noktada, gizil ısıyla yüklü boğucu yarık ani bir dönüşüme uğruyor, duru bir oluşuma başkalaşyordu.

İçin için tüten kömür tüneliyle buz kristali arasına sıkışmıştı.

*AyşeAysu'nun duruluğa ulaşması pek uzun sürdü. Turhan'ın cenazesinde Fethi'yi ikinci eşiyle görmek çarpmıştı onu. Yuvarlak çizgili, akça pakça kadınlar dizisinde bir boncuk olmayı AyşeAysu hâlâ onuruna yediremediğini sarsılarak fark etti o gün. Gerçekle yüzleşmek, Havva'nın sayısız suretlerinden yalnızca biri olduğunu sindirmek bunca zor-
du demek! "Birey" söylencesi... ne içinde büyüdüğü halkın geleneğinde vardı ne dünya için düşlediği çözümde... Öyleyse...*

"Çok yalın bir ifadeyle yaşamı yazarak kavramak, yazarak yaşam üzerine düşünmektir AyşeAysu'nun yaptığı; fakat bu düşünme ve kavrayış, kaçınılmaz olarak cinsiyetlidir: Mesleği de dahil olmak üzere, toplumsal ve kültürel kurumlar ve yapılar içinde kadının yerini anlama çabası, aslında kadının en çağdaş, en devrimci, en yenilikçi çevrelerde bile süren açık ya da örtük ikincilliğini fark etme ve sorgulama çabasıdır."

Prof. Dr. Dilek Direnç

